

**Uchwała Nr XXIX/287/14
Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim
z dnia 24 września 2014 r.**

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo
Pomorskie na lata 2014-2017**

Na podstawie art. 18, ust.2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym t.j. (Dz.U. z 2013r., poz. 594 ze zmianami)¹, w związku z art. 6.ust.2, pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r., Nr 180, poz. 1493 ze zmianami)²

Rada Miejska w Kowalewie Pomorskim uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2014- 2017, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kowalewo Pomorskie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Orłowski

¹Zmiana: Dz.U. z 2013 poz. 645, Dz.U z 2013 poz. 1318, Dz.U. z 2014r. poz. 379

²Zmiana: Dz.U. z 2009 Nr 206 poz. 1589, Dz.U. z 2010 Nr 28 poz.146, Dz.U. z 2010 Nr 125 poz. 842 ; Dz.U. z 2011 Nr 149 poz. 887.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art.6, ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz.1493 z późniejszymi zmianami) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2014-2017 zakłada działania profilaktyczne, ochronne i doskonalące dotychczasowe działania jednostek i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Nadrzędnym celem Programu jest dobro i bezpieczeństwo rodziny, w szczególności ochrona osób doznających przemocy, w tym dzieci. Cel ten można osiągnąć jedynie przez interdyscyplinarne działania służb i podmiotów realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy i ochroną ofiar przemocy w rodzinie. Zapewnić to mają działania zaplanowane do realizacji na lata 2014-2017 w ramach niniejszego Programu. Działania te mogą przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa rodzin z terenu gminy Kowalewo Pomorskie.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady

Jerzy Orłowski

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2014– 2017

WSTĘP

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat jest traktowane jako ważny problem społeczny, który nagłaśniany jest przez media oraz wszelkiego rodzaju instytucje. W związku z czym wzrasta świadomość społeczeństwa w tej kwestii.

Zjawisko to można rozpatrywać w różnych perspektywach - psychologicznej, prawnej, moralnej. Jednak dla zrozumienia sytuacji w rodzinie, w której krzywdzi się jej członków, najistotniejsza jest perspektywa psychologiczna, która zwraca uwagę m.in. na cierpienie i krzywdę osób doświadczających przemocy, a także na rolę wsparcia i pomocy innych ludzi przy radzeniu sobie z tym problemem. Jedną z najczęściej używanych definicji określających to zjawisko mówi, iż „przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie lub zaniechanie skierowane ku członkom rodziny, powodujące szkody i cierpienie oraz naruszające godność i prawa jednostki”. Definicja ta zawiera cztery podstawowe kryteria na podstawie których rozpoznaje się przemoc w rodzinie tj.; intencjonalność, dysproporcję sił, naruszanie godności i praw, powodowanie cierpienia i szkód.

Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc psychiczna, fizyczna, ekonomiczna, seksualna.

Na pojawienie się przemocy w rodzinie wpływa wiele czynników m.in. dziedziczenie wzorca przemocy, uzależnienie i nadużywanie alkoholu, środowisko społeczne. Istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno-ekonomiczną rodziny. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwienie się innych problemów może wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy w rodzinie. Osoby pokrzywdzone niechętnie przyznają się do tego, że w rodzinie występuje problem alkoholu i przemocy, nie jest im łatwo o tym mówić. Wstyd, że w rodzinie ma się kogoś, kto pije i terroryzuje swoich bliskich, obawa przed reakcją otoczenia, strach przed zemstą dręczyciela czy nieracjonalne poczucie bycia współwinnym utrudnia zwrócenie się po pomoc.

Osobą dotkniętą przemocą może być każdy z członków rodziny – współmałżonkowie, dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne. Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia osób bliskich, to przestępstwo ścigane przepisami kodeksu karnego. Przemoc doświadczana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci.

Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pomorskie, zwany dalej Programem**, który zawiera:

- podstawy prawne,
- dane statyczne dotyczące oceny sytuacji związanej ze zjawiskiem przemocy w gminie Kowalewo Pom.,
- zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- lokalną listę zasobów instytucjonalnych tj. podmiotów przewidzianych do realizacji Programu,
- adresatów Programu oraz instytucje i organizacje współpracujące,
- zagrożenia jakie mogą wystąpić przy realizacji Programu,
- cel główny i cele szczegółowe,
- harmonogram realizacji działań,
- przewidywane źródła finansowania.

I. Akty Prawne

Projekt realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne i programy:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997r. Nr 78 poz .483).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012r., poz. 1356 ze zmianami).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r., poz. 182 ze zmianami).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zmianami)
6. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
7. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2017 przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim Nr XXII/238/13

z dnia 20 grudnia 2013r.

8. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalany corocznie dla Gminy Kowalewo Pomorskie.
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r., Nr 209, poz.1245).

II. Problem przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie .

Charakterystyka gminy Kowalewo Pomorskie (dane z Banku Danych Regionalnych GUS, dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu Dobrzyniu, MGOPS w Kowalewie Pom., GKRPA w Kowalewie Pom.)

Statystyka sporządzona za 2012r. i 2013r.

Gmina Kowalewo Pomorskie jest gminą typowo rolniczą. W skład gminy wchodzi 23 sołectwa (w tym jedno miejskie) i obejmuje swymi granicami 31 miejscowości. Obszar gminy Kowalewo Pomorskie wynoszący 14.139 ha w 2013r. zamieszkiwało 11.531 osób w tym mieszkańcy miasta stanowili grupę 4.130 osób, mieszkańcy wsi 7.401osób. Osoby w wieku: dzieci i młodzież do 18 roku życia – 2.513, w wieku aktywności zawodowej 7.227, w wieku poprodukcyjnym – 1.791.

Stopa bezrobocia według Głównego Urzędu Statystycznego w powiecie golubsko-dobrzyńskim wyniosła na koniec: 2012r. 23,4%, zaś 2013r. 24,3% . Porównując do 13,4% skali bezrobocia w Polsce na koniec 2013r. jest ono stosunkowo wysokie. Z terenu gminy Kowalewo Pomorskie ogółem na koniec 2013r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Golubiu Dobrzyniu było zarejestrowanych 958 osób bezrobotnych: w tym kobiet 538, z czego 143 osoby to kobiety z wykształceniem gimnazjalnym i niżej.

Bezrobocie to główny problem występujący w rodzinach z terenu gminy Kowalewo Pomorskie na co wskazują dane pochodzące z Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim.

W roku 2012r. z pomocy Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pom. skorzystały 492 rodziny. Rzeczywista liczba osób w tych rodzinach wyniosła 1.425. Pomoc udzielana była rodzinom w szczególności z powodu : bezrobocia- 331 , alkoholizmu - 43, niepełnosprawności- 183, bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 62 , przemocy – 5.

W roku 2013r. z pomocy Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pom. skorzystały 503 rodziny. Rzeczywista liczba osób w tych rodzinach wyniosła 1.470. Pomoc udzielana była rodzinom w szczególności z powodu : bezrobocia- 382 , alkoholizmu - 37, niepełnosprawności- 183, bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 62 , przemocy – 5.

W latach 2012-2013 pomoc udzielona przez MGOPS w Kowalewie Pomorskim kształtowała się na następującym poziomie:

Podział rodzin ze względu na powody przyznania pomocy

Lp	Przyczyny przyznawania pomocy społecznej	Ogółem 2012 r.	Ogółem 2013r.
1.	Ubóstwo	345	395
2.	Bezdomność	12	14
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	40	41
4.	Bezrobocie	331	382
5.	Niepelnosprawność	183	183
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	66	71
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	62	62
8.	Przemoc w rodzinie	5	5
9.	Alkoholizm	43	37
10.	Narkomania	1	1
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	23
12.	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna. Zdarzenie losowe	3	1

Z w/w danych wynika, że bezrobocie to główny powód korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej z powodu bezrobocia wzrosła w 2013r. Liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy na przestrzeni ostatnich dwóch lat nieco uległa zmniejszeniu. Liczba rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie oraz liczba rodzin borykających się z bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej na przestrzeni powyższych dwóch lat nie uległa zmianie. Powyższe problemy występujące w rodzinach najczęściej przyczyniają się do występowania przemocy w rodzinie. Istotne jest więc minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem problemu przemocy w rodzinie .

W latach 2012-2013 skalę zjawiska przemocy na terenie gminy Kowalewo Pomorskie obrazują poniższe dane.

Dane za okres od stycznia 2012r. do grudnia 2013r. (na podstawie danych z Zespołu Interdyscyplinarnego w Kowalewie Pom.,)

	<u>2012r.</u>	<u>2013r.</u>
1.Liczba Niebieskich Kart -A wszczynających		
procedurę, przekazanych do Przewodniczącego Zespołu	11	10
w tym założonych przez przedstawicieli;		
policji	6	7
pomocy społecznej	5	3
2.Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej		
w tym: kobiety (żony, konkubiny)	8	9
kobiety (dorosłe dzieci)	2	2
kobiety (rodzeństwo)	1	0
mężczyźni (dorosłe dzieci)	2	1
mężczyźni (rodzeństwo)	0	0
małoletnie dzieci	12	4
3.Liczba sprawców przemocy domowej		
mężczyźni w wieku aktywności zawodowej	12	10
kobiety w wieku aktywności zawodowej	1	1
4.Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty,		
w których nadużywa się alkoholu	8	7
Liczba osób w tych rodzinach mających problem		
alkoholowy	10	10
w tym ;sprawcy przemocy	9	9
ofiary przemocy	1	1
5.Liczba rodzin w których dochodziło do przemocy		
domowej korzystającej ze świadczeń pomocy społecznej	7	8

Zgodnie z danymi statycznymi z Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego w Kowalewie Pomorskim w okresie od stycznia 2012r. do grudnia 2013r. do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ogółem 21 Niebieskich Kart- A wszczynających procedurę, jako zawiadomienie o występowaniu przemocy w rodzinie, z czego założone przez przedstawicieli policji – 13 kart , pracowników socjalnych- 8 kart. Praca interdyscyplinarna prowadzona była ogółem w 20 rodzinach (w jednej z rodzin założone są dwie Niebieskie Karty A).

Sprawcami przemocy na terenie Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie byli głównie mężczyźni w wieku aktywności zawodowej - 22 osoby .

W wyniku przemocy poszkodowanych zostało 41 osób w tym:

- kobiety wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy pozostające w związku małżeńskim lub konkubinacie z osobą co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc – 17,
- dorosłe dzieci: 4 kobiety, 3- mężczyzn,
- małoletnie dzieci – 16,
- dorosłe kobiety (rodzeństwo) - 1

Na terenie gminy Kowalewo Pomorskie przemoc w rodzinie występowała w rodzinach najuboższych, w powiązaniu z alkoholizmem, niskimi dochodami, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania odbywały się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami przeważnie byli członkowie rodziny. Z relacji ofiar przemocy i świadków przemocy wynika, że boją się, a niejednokrotnie wstydzą się mówić o problemie przemocy. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie. Jedynie bardzo zdeterminowane ofiary przemocy zdecydowały się na jej przerwanie.

Po przeanalizowaniu danych dotyczących miejsca zamieszkania rodzin w których wszczęta jest procedura „Niebieskie Karty” stwierdzić należy, że zdecydowana większość rodzin zamieszkuje na terenie wiejskim 15 rodzin – 71 %. Ofiary przemocy częściej zgłaszały fakt występowania przemocy do funkcjonariuszy policji. Dominującymi formami przemocy była przemoc fizyczna i psychiczna. W wyniku analizy dokumentów prowadzonych przez Grupy Robocze ustalono, że zarówno osoby wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą jak i stosują przemoc mają problem alkoholowy. Problem ten ogółem dotyczy 15 rodzin, tj. 20 osób w tych rodzinach, w tym 18 osób podejrzanych o stosowanie przemocy i 2 osób wobec których stosowana jest przemoc. W stosunku do 4 sprawców sąd wydał postanowienie o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego. Pozostałe osoby motywowane były do podjęcia leczenia odwykowego przez terapeutę do spraw uzależnień w Punkcie Informacyjno Konsultacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin w Kowalewie Pomorskim.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań profilaktycznych. Działania te muszą być skierowane do ogółu społeczeństwa, ale przede wszystkim do osób bezpośrednio dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. Działania powinny zmierzać w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

III. Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Znowelizowana w 2010r. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - Dz.U.Nr 180, poz 1493 ze zmianami) określiła zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Ustawodawca wówczas określił czego oczekuje od samorządowców, precyzując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wskazał, że zadaniem własnym gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. :

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizacja powyższych zadań prowadzona będzie w zakresie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2014-2017.

Realizacja zadań zawartych w Programie, a dotycząca pomocy osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc oraz działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, oparta zostanie na zasadzie wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów.

IV. Budowa lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w skład którego wchodzi przedstawiciele: pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prokuratury, organizacji pozarządowych, kuratorzy. Zespół funkcjonuje na zasadzie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Miasta Kowalewo Pomorskie, a podmiotami działającymi w Zespole.

V. Zasoby Gminy Kowalewo Pomorskie

1. Zasoby instytucjonalne:

- Posterunek Policji w Kowalewie Pomorskim,
- Miejsko Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowalewie Pomorskim,
- Punkt Informacyjno Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin w Kowalewie Pomorskim,
- Placówki Oświatowe - Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum, Zespół Szkół w Kowalewie Pomorskim , przedszkola,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej; „Eskulap” i Provita”,
- Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pomorskim.

Podmioty, które mogą być pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy w rodzinie szczególnie w zakresie działalności profilaktycznej to lokalne organizacje pozarządowe m.in. Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zdrowia w Kowalewie Pomorskim, instytucje kultury tj. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Kowalewie Pomorskim wraz z Biblioteką Publiczną i jej filiami, instytucje kościelne.

Instrumenty pomocowe i sieć wsparcia jak: media, Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pomorskim, Pełnomocnik Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie do spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

2. Zasoby ludzkie.

W zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie gmina dysponuje lub współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi problemem przemocy.

Osoby, które zawodowo zajmują się problemem przemocy w rodzinie na terenie gminy Kowalewo Pom.:

- pracownicy socjalni,
- funkcjonariusze policji,
- lekarze pierwszego kontaktu i pielęgniarki,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- terapeuta do spraw uzależnień,
- kuratorzy społeczni oraz sędziwi.

VI. Zagrożenia w realizacji zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- negatywne wzorce zachowań,
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych,
- problemy z uzależnieniami,
- nieumiejętność rozwiązywania konfliktów rodzinnych,
- brak dogodnego dostępu do specjalistów mediacji rodzinnych, psychologa,
- brak motywacji i gratyfikacji finansowych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

VII. Adresaci Programu:

Adresatami programu są: lokalna społeczność miasta i gminy Kowalewo Pomorskie, a przede wszystkim wszyscy ci, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują, przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się zawodowo problemem przemocy.

VIII. Cele Programu

Cel głównym programu

Celem głównym programu jest zapobieganie występowania przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej i ograniczenie skutków przemocy domowej poprzez podejmowanie interwencji wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe

- 1.** Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmiana postaw mieszkańców gminy Kowalewo Pom. wobec przemocy w rodzinie.
- 2.** Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
- 3.** Zwiększenie kompleksowej pomocy na rzecz członków rodzin w których występuje przemoc.

Cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania, zwalczania przemocy i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, tym samym stanowią strategię postępowania wobec problemu przemocy w rodzinie. Program będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu gminy Kowalewo Pomorskie.

Cel. 1 Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmiana postaw mieszkańców gminy Kowalewo Pom. wobec przemocy w rodzinie.

Działania:

- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy i promowanie nieagresywnych zachowań, rozwiązywania konfliktów skierowana do uczestników świetlicy socjoterapeutycznej oraz dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół z terenu gminy Kowalewo Pom.,

- prowadzenie profilaktyki i edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy skierowanej do osób dorosłych (rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy),
- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym,
- publikacja artykułów w lokalnej prasie w celu edukacji społecznej na temat przemocy i sposobów przeciwdziałania jej, przedstawienie skali problemu oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy, a szczególnie wobec krzywdzonych dzieci,
- informowanie o formach i miejscach pomocy ofiarom przemocy oraz systematyczna aktualizacja tych danych,
- udział w kampaniach ogólnopolskich oraz organizacja kampanii, festynów rodzinnych lokalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. promujących rozwiązania konfliktów bez przemocy,
- opracowanie i realizacja innowacyjnych projektów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, a także działań psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców,
- badanie skali zjawiska przemocy oraz świadomości społecznej mieszkańców na temat przemocy w rodzinie i problemu krzywdzenia dzieci na podstawie badań ankietowych społeczności lokalnej.

Cel 2. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy i tym samym zwiększenie skuteczności ich działań .

Działania:

- szkolenia grup zawodowych, przedstawicieli służb i instytucji z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w celu podniesienia umiejętności pracy z klientem i lepszego radzenia sobie ze stresem,
- dostarczanie osobom zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie materiałów umożliwiających edukację w tym zakresie.

Cel 3. Zwiększenie kompleksowej pomocy na rzecz członków rodzin w których występuje przemoc.

Działania:

- udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie w formie pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej,
- zapewnienie schronienia osobom zmuszonym do opuszczenia swojego miejsca zamieszkania z powodu stosowania wobec nich przemocy,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku przemocy,
- diagnozowanie problemu przemocy,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin w których istnieje zagrożenie występowania przemocy,
- prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” oraz efektów tych działań,
- informowanie ofiar przemocy o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- informowanie sprawców przemocy o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy oraz kierowanie sprawców przemocy do specjalistów: psychologa, terapeuty do spraw uzależnień, na zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy,
- opracowanie procedur i narzędzi udzielania pomocy oraz ochrony dzieci dotkniętych przemocą poprzez utworzenie zasad postępowania służb w przypadku odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia,
- współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc ofiarom i sprawcom przemocy celem zwiększenia efektywności świadczonej pomocy.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizator / Koordynator
Cel. 1 Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmiana postaw mieszkańców gminy Kowalewo Pom. wobec przemocy w rodzinie.			
1.1.	edukacja dzieci i młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy i promowanie nieagresywnych zachowań, rozwiązywania konfliktów skierowana do uczestników świetlicy socjoterapeutycznej oraz dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół z terenu gminy Kowalewo Pom.	2014-2017	Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pom., Szkoły, Policja
1.2.	prowadzenie profilaktyki i edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy skierowanej do osób dorosłych (rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy)	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
1.3.	wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym	2014-2017	Szkoły, Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Kowalewie Pom., Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pom
1.4.	publikacja artykułów w lokalnej prasie w celu edukacji społecznej na temat przemocy i sposobów przeciwdziałania jej, przedstawienie skali problemu oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy, a szczególnie wobec krzywdzonych dzieci	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom. Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pom.
1.5.	informowanie o formach i miejscach pomocy ofiarom przemocy oraz systematyczna aktualizacja tych danych	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
1.6.	udział w kampaniach ogólnopolskich oraz organizacja kampanii, festynów rodzinnych lokalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. promujących rozwiązania konfliktów bez przemocy	2014-2017	Szkoły, Parafia Rzymsko- Katolicka w Kowalewie Pom., Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Kowalewie Pom
1.7.	opracowanie i realizacja innowacyjnych projektów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, a także działań psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców	2014-2017	Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pom., Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zdrowia w Kowalewie Pom.
1.8.	badanie skali zjawiska przemocy oraz świadomości społecznej mieszkańców na temat przemocy w rodzinie i problemu krzywdzenia dzieci na podstawie badań ankietowych społeczności lokalnej	2015 i 2017	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pom., Szkoły

Cel 2. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy i tym samym zwiększenie skuteczności ich działań .

2.1.	szkolenia grup zawodowych, przedstawicieli służb i instytucji z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w celu podniesienia umiejętności pracy z klientem i lepszego radzenia sobie ze stresem	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom., Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pom., Policja,
2.2.	dostarczanie osobom zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie materiałów umożliwiających edukację w tym zakresie	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.

Cel 3. Zwiększenie kompleksowej pomocy na rzecz członków rodzin w których występuje przemoc.

3.1.	udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie w formie pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
3.2.	zapewnienie schronienia osobom zmuszonym do opuszczenia swojego miejsca zamieszkania z powodu stosowania wobec nich przemocy,	2014-2017	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pom.
3.3.	podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku przemocy	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
3.4.	diagnozowanie problemu przemocy	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
3.5.	inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
3.6.	opracowanie i realizacją planu pomocy w indywidualnych przypadkach	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
3.7.	inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
3.8.	monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin w których istnieje zagrożenie występowania przemocy	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
3.9.	prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” oraz efektów tych działań	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom.
3.10.	informowanie ofiar przemocy o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom. MGOPS w Kowalewie Pom., Szkoły Policja, GKRPA
3.11.	informowanie sprawców przemocy o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy oraz kierowanie sprawców przemocy do specjalistów; psychologa , terapeutę do spraw uzależnień, na zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom., MGOPS w Kowalewie Pom., Szkoły Policja, GKRPA

3.12.	opracowanie procedur i narzędzi udzielania pomocy oraz ochrony dzieci dotkniętych przemocą poprzez utworzenie zasad postępowania służb w przypadku odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia	2014	MGOPS w Kowalewie Pom.
3.13.	współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc ofiarom i sprawcom przemocy celem zwiększenia efektywności świadczonej pomocy	2014-2017	Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom., MGOPS w Kowalewie Pom., Policja

IX. Wskaźniki

1. Dane statystyczne na temat przemocy w rodzinie na terenie gminy Kowalewo Pom. (liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty” przez poszczególne instytucje uprawnione do tego działania.
2. Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Liczba zwołanych spotkań Grup Roboczych.
4. Skala zjawiska przemocy domowej i poziom świadomości społeczności mieszkańców gminy Kowalewo Pom., wynikających z badań ankietowych na temat przemocy w rodzinie.
5. Ilość rozpowszechnionych ulotek i broszur profilaktyczno-informacyjnych,
6. Liczba osób przeszkolonych.
7. Ilość działań profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy Kowalewo Pom..
8. Liczba osób, które skorzystały ze schronienia z powodu doznawanej przemocy
9. Liczba opublikowanych artykułów w prasie lokalnej.

X. Źródła finansowania.

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pom. na lata 2014- 2017 finansowane będą z budżetu gminy ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

XI. Przewidywane efekty realizacji projektu.

1. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy.
2. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
3. Zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy.
4. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie.

XII. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Każdy z realizatorów Programu corocznie do 31 stycznia będzie dostarczał do Kierownika Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim informacje na temat zrealizowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierownik Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Burmistrzowi Miasta Kowalewo Pomorskie sprawozdanie z realizacji Programu.

Opracowały:
B. Wasilewska
B. Życińska